

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kürzaparti-utca 31. szám.
hova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfize-
lési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések árát
valamint nyílt-teri közlemé-
nyeket kiadó-hivatalunk mér-
ret szerint olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók:
nyomdánkban, Stark N. és
Untermyller E. könyvk-ban
számunként 5 krért.
Kéziratok vissza tartatnak.

Megjelenik hetenként háromszor:
v asárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Szerkesztésért felelős:
SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető:
a kiadó-hivatalban és lapkihordóink utján,
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Hiszünk a népben!

Őszintén megvalljuk, hogy mostanában, valahányszor elgondolkoztunk az ország állapotán, lelkünket mindig nehéz aggodalom szállotta meg. Szorongó szívvel forgattuk elménkben a bánatos kérdést: megvirrad-e még valaha, talpra áll-e még a magyar?

A kételkedésre bizony ezer okunk vala.

Hiszen láttuk, mikép pusztul ki nemzetünkben az ősi virtus. Láttuk, hogy akik egykor drága vérrrel védtek a jogot, most hitvány pénzért olcsón eladják azt. Borzadva szemléltük, mily könnyű vásárokat csinálnak a lélekkuppeczek, s mikép viszi a piacra hitét, becsületét, lelkének meggyőződését a kuruczok ivadéka és lesi, hogy ki ad többet érte? Undorral tapasztaltuk, hogy a szabadsághősök és martirok unokáiból — akiket arra köteleznek a tradíciók, hogy zászlóvivői legyenek a nemzetnek — mikép válnak talpnyaló udvari lakájok, akik előtt csupán az uralkodó szent s a haza csak egy darab föld és a nemzet csak egy csomó ember. Lépten-nyomon hallottuk arcátlan vakmerőséggel hirdetni a förtelmes tant: „Mit ér a hazafiság, hiszen nincs belőle haszon.”

Százezer példa állította szemünk elé, hogy ebben az országban a hazaárulók és gonoszok jutalma a fény, gazdagság és hatalom, a hazafiak és igaz emberek osztályrésze pedig a guny, üldözés és szenvedés. Hallottuk a hitvány jelszót, hogy a nemzet jogaiért küzdeni örültség és legokosabb, ha hozzá szoktatjuk magunkat a lemondáshoz. Sőt arra is kioktattak bennünket, hogy törvényt és nemzeti jogot nem szabad hánytorgatnunk, mert azzal megszorítjuk a királyt. És mind ezekre a magyar nemzet nem háborodott fel, állott és tűrt némán és érzéketlenül.

Csoda-e hát, hogy mély keserűség borult a lelkünkre és kétségbeesve kiáltottunk a költővel:

„Romlásnak indult hajdan erős magyar,
Nem látod Árpád vére miként fajul?”

Pedig — hála az Istennek — nincs okunk csüggedni. Nem fajult még el ez a nép. „Nubia párducza nem szült gyáva nyulat.” Nem.

Imhol, deozember 5-én négyülésre sereglett össze a szentesi nép. Az egész nép, mind, mind. És láttuk a szemekben lobogni a hazafiság isteni lángját. Hallottuk a szent fogadást, hogy az ország függetlenségének nagy eszméjéhez életben és halálban hívek maradnak mindannyian. Hallottuk a fenyegető rivallást, mely tudtul adja a hatalmasoknak, hogy jogainkból nem engedünk egy hajszálnyit sem. S miként a távoli orkán zugását, hallottuk a jól ismert régi dalt:

„Ha még egyszer azt izeni,
Mindnyájunknak el kell menni.
Eljen a haza!”

Hiszünk a népben!

*Magyarország függetlenségének régen
várt órája immár csakugyan elérkezett!*

Az ország függetlenségéért.

— Négyülés. —

Országszerte ismert dolog, hogy a szentesi nép a hazafiságban mintaképül szolgálhat. Aki a nemes és hazafias eszmékért nem tud eléggé lelkesedni, az jöjjön ide, itt majd megtanul.

Jól tudtuk tehát, hogy a december 5-re összehívott négyülés — melynek kitűzött célja volt az ország függetlensége mellett tündetái — szépen sikerül. De hogy olyan impozáns legyen, mint amilyen volt, azt magunk is alig reményeltük.

A kürzaparti közgyűlési terembe delután 2 órára volt összehívva a gyűlés, de a kitűzött időben már akkora tömeg sereglett össze, hogy fele se fért el a teremben. Pedig minden irányból folyvást özönlött a nép, s 3 óra felé már megszámlálhatatlan sokaság volt gyűlt, úgy hogy hatszor akkora terem is — mint a milyennek közgyűlési — kicsiny lett volna. Az elnökség tehát a szabad ég alá tette át a gyűlés színhelyét.

Sima Ferencz országgyűlési képviselő nyitotta meg a gyűlést. Beszéde ezuttal rövidebb volt a szokottnál, de olyan hatást keltett, amelyet tuizás nélkül tüneményesnek mondhatunk. Sajnáljuk, hogy csak rövid kivonaton közölhetjük.

Közel 400 estendeje — így kezdte beszédét Sima — hogy Magyarország függetlensége Mohácsnál a Csele patak hullámaiba veszett, s a Habsburg dinasztia atvette az uralkodást. Azóta sok vért es életet adoztunk függetlenségünk visszaszerzésért. Fegyvereinket sokszor koronázta siker, s királyaink számtalanszor esküt tettek alkotmányos szabadságunk tiszteletben tartására, de ezek a fejedelmi eskők többnyire csak arra valók voltak, hogy legyen mit megszegni.

Végre 1848-ban ismét proklamáltuk és intézményszerűleg életbe léptettük a függetlenséget. Akkori királyunk, 5-ik Ferdinánd, szentesítette az erről szóló törvényeket, de a dinasztia lemondatta Ferdinándot, s a trónt elfoglaló Ferencz József egyszerűen kijelentette, hogy őt a Ferdinánd által szentesített törvények nem kötelezik. Ismét fegyverrel védtek eltitrott jogainkat, s nemzeti hadseregünk hősiessége fényes sikert ért el, mert az erőszakoskodókat kiverjük az országból. Egy vértengeren gázoltunk keresztül, de híven, elszántan és diadalmasan megállítottuk helyünket, úgy hogy a dinasztia csak Oroszország segítségével birt leigázni. Az elnyomatás sötét napjaiban sem adtuk fel jogainkat és a reményt azoknak visszavívására. S csakugyan mikor 1866-ban a porosz tönkre verte Ausztriát, a dinasztianak nem volt más menedéke, mint a Magyarországgal való kiegyezés. O felsegít meg is alkudott Deák Ferenczcel, a nemzet akkori vezérével, aki sokat engedett, csak hogy valamit kaphassunk vissza az elkobzott szabadságból. Az a remény vezetett Deákot, hogy a megalkotott alapon erősödünk, izmosodunk és fölemelkedünk a szabadság szárnyain. Törpe és hitvány utódok azonban meghusították ezt a reményt; nem hogy a szabadság útján előbb vittek volna a nemzetet, hanem lépésről lépésre szorultak el, miként a szél a szőlőt, hanem lépésről lépésre szorultak el, miként a szél a szőlőt.

ták. És Eécsben nagyon jól értettek a vállvergetés politikáját, azán nem hogy a 48-iki vívmányt megőrizték, hanem visszafelöltötték, s meggyőződötték a rendszert, mely életerőnk szemlátomást pusztította.

(Egy hang: „Nagyságos ur, tegye föl a kalapját, mert félünk, hogy megfázik a feje.” Nem fázom én — felelt Sima — mikor a hazám függetlenségéről beszélek, akkor nekem minden porczikám ég és lángol, s ezért vagyok itt, hogy Önökben is föléleszszem a hazafiság szent tűzét.)

E kis intermezzo után, melyet viharos eljenzés kísért, újból fölveve beszéde fonatát, kifejtette Sima, hogy ámbár Deák 1867-ben nem használta ki a kedvező alkalmat, midőn az osztrák hadsereg össze volt törve, s a király csak Magyarországon hajthatta le a fejét, — mindazonáltal még akkor sem szereshettük vissza oly könnyen a függetlenségünket, mint most, amikor nemcsak a szentesített törvény szól mellettünk, hanem az osztrák nép hangulata is kedvező. Deák 1867-ben azzal a nagylelkűséggel állott elő, hogy nem volna tőlünk szép kizsákmányolni a helyzetet; s most ismét ugyanazon nótára azt hangoztatják a mamelukok, hogy jogaink forszírozásával ne szomorítsuk meg a királyt, aki ugyis sokat busul a felfordult osztrák állapotok miatt. No hát szóló a politikában nem ismer semmi humanizmust; s midőn egy nemzet boldogságáról van szó, akkor a király szomorúsága nem jöhet tekintetbe.

Közel négy századon át hordtuk lelkünkben a függetlenség vágyát. Azok, akik szolgáltságukban többre becsülik a hatalom kegyét, mint a nemzet szabadságát, eddig azzal állottak elő, hogy kívánásunk forradalom nélkül meg nem valósítható. Most ime elérkezett az az idő, amikor békés úton, forradalom nélkül függetlenek lehetünk, csak az elő törvényt kell végrehajtani. Vágjuk el hát a köteleket, mely bennünket Ausztriához fűz, s melyet oly rég óta óhajtottuk szétépteni. Vágjuk el minden áron, még ha vér csöppen is utánna.

Azért jöttem ide — így fejezte be Sima leirhatatlan hatás mellett szavait — hogy tudtára adjam Önöknek, hogy a parlamentben az Önök nevében, de ha kell, Önök ellenére is fölelelem szavamat hazám függetlenségéért. Kérem Önöket, legyenek baszámolóképen, intézzenek ily értelmű kérvényt közvetlenül a parlamenthez. Adják meg a példát a többi városoknak is, kondítsák meg a harangot, hiszen Szentés népe mindig zászlóvivője volt a szabadságnak, s tudja azt az egész ország, hogy ha a föld minden népéből kihál is a szabadság-szeretet, ionét nem pusztul ki soha.

E komoly pillanatokban menydörögnie kell a közvelelemény szavának, mert 50—60 országgyűlési képviselő hasztalan lelkesül a szabadságért, magának a népnek kell azért lelkesülni. Mutatja ezt a most megbukott osztrák miniszterelnök esete; aki a császár kegyeltje volt, s mikor a nép követelte az elbocsátását, a császár előbb azt felelte rá, hogy „az utcának nem enged”, de végre midőn a nép szava hangosabba lett, a koronás fő mégis meghajolt előtte.

Az Isten a szabadságot csak annak a népnek adja, amely arra méltó. Tűzből fakad a népek szabadsága; gyuljon meg és lobogjon fel tehát minden magyar ember lelkében a láng, s akkor nincs hatalom, amely Magyarországot a törvényes függetlenségtől tovább megfoszthatná.

E szavakkal végződött a beszéd, melyet ugyszólván minden mondatnál elejétől végig kísért a

lelkes éljenzés. Leírni nem lehet azt a mély benyomást, melyet a hatalmas beszéd az óriási tömeg lelkére tett. Ha rögtön fegyvert kellett volna fogni a hazáért, Simának mindjárt egy élethálóra kész hadserege lett volna.

A perczekig tartó éljenzés lecsillapulta után Varga József lépett az emelvényre. Rövid, de lelkes és okos beszédet mondott. Rámutatott arra, hogy 370 év óta most történik először, hogy Ausztria, amely eddig sohogy sem akart magától elereszteni, válni akar tőlünk. Négy századon át voltunk kiskorúságban, és pedig egy mostoha apa gyámsága alatt; ragadjuk meg az alkalmat, midőn végre önjogunkká lehetünk. Hiszen a függetlenség érett gyümölcseként függ előttünk, csak le kell szakítanunk. E mozgalomban vigyük elől a zászlót, — az dicőségünkre válik.

Kátai Pál János színtén lelkesen beszélt. 1848-ban — ugymond — Kossuth Lajos és társai kidolgozták azokat a pontokat, melyek függetlenségünket proklamálják; azok mellett állunk ma is. Az imént, a sajtószabadság kérdésében láttuk harcolni pártunk tagjait az országgyűlésen, de végre mind elhallgattak, csak a mi képviselőnk harcolt tovább egymaga. Most a népek kell a mozgalmat csinálni és harczra tüzelni a képviselőket. A hatalomtól nem félünk, mert csak a magunk törvényes jussát követeljük. Különben ha a sors úgy hozza, elmegyünk katonának is, mert a szabadságért életünket és vérünket is áldoznunk kell.

Kereszturi Tóth Ferencz nagy hatást ért el, mikor kijelentette, hogy ő ugyan már idős ember, de minden pillanatban kész oda tartani a mellét a szabadságért. Használjuk fel most a kínálkozó alkalmat, mert ha elmulasztjuk, maga az Isten is azt mondja, hogy: „bánom, hogy teremtettek benneket.”

Ezután Sima Ferencz újból a szószékre lépve, nagy éljenzés között kihirdette az egyhangú határozatot, hogy a népgyűlés fölír az országgyűléshez, hogy a perszonál unió alapján szervezze a magyar államéletet. Ezen kérvény beadásával Sima Ferencz országgyűlési képviselő bizatik meg. Továbbá a hazai sajtó utján föl hívja a népgyűlés az összes városok és községek lakosságát, hogy a legközelebbi idő alatt szintén tartsanak népgyűlést és a mienkhez hasonló kérelemmel járuljanak a képviselőházhoz.

E határozat kihirdetését riadó éljenzés kísérte. Azután Varga Bénéiamin az alkalomnak megfelelő lelkes beszédben szétosztásra hívta fel a tömeget. Mire megkezdődött a városba való bevonulás.

Hogy mily rengeteg nép volt együtt a gyűlésen, azt eléggé illusztrálja az a tény, hogy a menet eleje már elérte a piacot, amikor a hátulja még a Széchenyi kertben volt. S ez a sokaság az uton is szakadatlanul éljenzte a független Magyarországot és Sima Ferenczet. Mikor a piactéren kibontakozott a tömeg, az óriási tér nagy része tele volt néppel; pedig a 3-ik és 4-ik tizedbeli lakosok a járásbírótság felé mentek haza.

Az első 48-as kör helyisége előtt megállott a nép, s még egyszer hallani kívánta Sima Ferenczet, Sima engedett is a kívánságnak, s a kör ajtajából tüzes beszédet intézett hűveikhez. Hogy milyen hatással, azt legjobban mutatják azok a kiáltások melyekkel a tömeg bucsút vett, s amelyek ilyenformán hangzottak:

„Csak mondják meg, mikor kell menni, — készen vagyunk!”

Az Isten tartsa meg őket ebben a jó szándékban.

A népgyűlés fölírata.

A december 5-én tartott népgyűlés, melyről fentebb részletesen beszámoltunk, a következő rövid, de a közhangulatnak teljesen megfelelő kérvényt intézte a képviselőházhoz:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Isten kedvező kegyelméből elérkezett immár az ideje annak, hogy hazánk rég sóvárgott függetlenségét és önállóságát — melyért apáink századokon át oly sok csatában ontották vértüket, s amelynek eszményképe szent hagyományként szállott reánk — békés uton,

törvényes eszközökkel, tehát minden nagyobb rázkódás nélkül megvalósíthatjuk. Mert a velünk államjogi szövetségben álló Ausztria nem teljesítette azt a föltételt, melyhez a most lejárt szövetség megújítása ő felsége a király által szentesített törvény szerint kötvén van; s így az 1867. évi XII-ik t.-cz. világos rendelkezése szerint köztünk és Ausztria között az ugynevezett közösügyes kapocs megszakadt. Önmagunk és utódaink iránti szent kötelességünk azt parancsolja tehát, hogy habozás és alku nélkül megragadva a kínálkozó alkalmat, Magyarország önrendelkezési jogát minden irányban intézményszerűleg érvényesítsük.

Ennélfogva — számítva a mélyen tisztelt képviselőház hazafiságára — tisztelettel kérjük, hogy a tisztelt kormányt oly törvényjavaslatoknak haladéktalanul való előterjesztésére utasítani méltóztassék, melyek az ország függetlenségét a pénzügyi önállóság, külön vámterület, önálló hadsereg és külképviselet szervezése által, a perszonál unió alapján, teljes mértékben kifejezésre juttatják.

Kelt Szentesen, az 1897. decz. 5-én tartott népgyűlésből.

Alázatos szolgálai:

Sima Ferencz,

a népgyűlés elnöke,

Pintér Gyula,

a népgyűlés jegyzője.

Országgyűlés.

Régen volt a magyar képviselőház valamely ülése iránt oly nagy érdeklődés, mint a hétfői iránt, melyről már napok előtt híre ment, hogy báró Bánffy Dezso ebben fogja betérjeszteni az önálló rendelkezésről szóló javaslatokat.

Fél tizenegy órakor Szilágyi Dezso megnyitotta az ülést. A terem képe igazán meglepő volt ekkor. A jobb- és baloldalon sűrű csoportokban foglaltak helyet a képviselők, lesve az előterjesztéseket, melyeknek során várták Bánffy javaslatát is. Az elnök jelentése közben egyszerre lelkes éljenzés hallatszik:

— Bemutatom Bartha Miklós békésgyulai megbízólevelét.

Az éljenzés perczekig tartott, csak a miniszterelnök harapdálta idegesen ajkát...

Bemutatta az elnök a szentesi népgyűlésnek a Sima Ferencz képviselő által benyújtott kérvényt, az ország függetlensége érdekében szükséges intézmények megalkotása tárgyában. E kérvényt a szélsőbaloldali zajos éljenzéssel fogadta.

A bejelentések elhangzanak, de a miniszterelnök csak nem emelkedik fel helyéről. Nagy meglepetés! Mi ez, talán csak nem vár ismét valamely üzenetet, hogy „odaát” meg lesz a provizórium? Vagy talán be se nyújtja a javaslatát?

Ezek a kérdések röppennek innen is, onnan is a Ház termén át, a mikor Lukács László pénzügyminiszter szólal fel és elmondja a maga szürke, hosszú ekzpozícióját, tele számokkal, adattal. A levegő tele van tulkiadásokkal, átmeneti bevetekkel, s más efféle kitéjezésekkel.

A Ház érdeklődése minden más iránt már egészen ki volt merítve és valószággal fellelékezett mindenki, a mikor Szilágyi Dezso bizonyos maliciával jelentette:

— A miniszterelnök urnak van valami előterjeszteni valója.

— Valami! Valami! — zugott a baloldal, — nem lesz abból semmi!

Bánffy báró már idegesen mozgolódott a helyén, hol le-, hol meg föl tette a fekete selyemsapkáját, de még mindig nem szólhatott, mert fellelékedett Győry Elek és a keddi napirendre nézve tett egy megjegyzést, nagyon helyesen azt kívánta, hogy a miniszterelnök előterjesztése tüzessék ki a keddi üles napirendjére!

A dolog az elnök egy magyarázása után, simán elintéződött és most végre elérkezett a történelmi jelentőségű pillanat. Bánffy még egyszer levette a selyemsapkáját, aztán beleszólt beszédébe.

... Miután a körülmények és viszonyok úgy alakultak Ausztriában, hogy aligha van kilátás arra, hogy Ausztriában alkotmányosan jöjhessen létre a kiegyezési provizórium...

— Ez helyes beszéd! — zugott a baloldal.

... Elérkezett az idő, hogy a magyar törvényhozás az 1867. XII. tcz. 68-ik §-a értelmében az őt megillető jog szerint járjon el — folytatta Bánffy.

A miniszterelnök most hangsúlyozta, hogy a

javaslat egyik intézkedése aként szól, hogy a jövő évi május elsejéig kell a két kormányk között a kiegyezésre nézve megállapodásra jutni. Addig pedig marad minden úgy, amint van. Ha pedig az osztrákok ezt az ideiglenes állapotot se akceptálnák, akkor a magyar kormány rendeletileg teszi meg a szükséges intézkedéseket. Tehát rendeletileg, akár csak Oroszországban.

Holló Lajos a Ház helyeslése között kérte a fontos javaslat felolvasását. Az utolsó paragrafus felolvasásánál felzudult a baloldal:

— Ezt Baden csinálta!

— Ez nem önálló rendelkezés!

— Mi ez?

Majd az indokolást olvasták fel, melynek elhangzása után Justh Gyula barsány hangon kiált:

— Eljen a független Magyarország! Ez ez a fölkiáltás száz ajakról talál visszhangra. Még Kossuth Ferencz kérte, hogy a miniszterelnök előterjesztésére kedden tehesse meg hosszabb indítványát és miután erre az engedélyt megkapta, a Ház nagy izgatottság közepette széjelmént.

A kitűző ellenzéki képviselők még egyre kiáltották:

— Eljen a független Magya ország!

Ezzel a lelkesítő jelszóval megy bele az ellenzék a hosszú, tartós harczba.

Helyi és vegyes hírek.

— Városi közgyűlés lesz — mint már jelentettük december hó 9-én, délelőtt 9 órakor és esetleg folytatólag december 10 én 9 órakor. A tárgysorozat a következő: 1. Dr. Szánthó Lajos iparostanoncz-iskolai bizottság elnökének előterjesztése az iparos iskolához igazgatónak választása iránt. 2. Ugyanannak előterjesztése ugyanazon iskolához előadó tanítónak választása iránt. 3. Elnöki jelentés Gálffy Sándor h. közpénztárnok ellen fegyelmi eljárás elrendelése és hivatalától felfüggesztése iránt; evel kapcsolatban a közpénztárnoki állásnak ideiglenes betöltése iránti intézkedés. 4. Tanácsai előterjesztés az adópénztári tisztai állásnak betöltése iránt. 5. Alispáni felhívás a járási utbizottságba a képviselőtestület felelősből 2 tagnak választása iránt. 6. Gazdasági szakosztályi jelentés a földi révi kompnak házi kezelésbe történő vétele folytatás a kompkézeli állás rendszeresítése és betöltése iránt. 7. A községi iskolások javaslata a földmives iskolának felállítására iránt ugyanzen tárgyban a gazdasági szakosztály véleményes jelentése. 8. Gazdasági szakosztályi jelentés a Bogár-köz kinyitására a kisajátítási jognak kieszközölése iránt. 9. Tanácsai előterjesztés a Széchenyi-kertben a lapdajáték-pálya részére területnek átengedéséről. 10. A vármegyétől megvett nagynyomási földnek adásvételi ügy. 11. A kisajátított, azonban a vasúthoz el nem bántórt földnek eladási ügye. 12. Gazdasági szakosztályi javaslata a marhavágási, huskimelési és buszvizsgálati szabályrendelet tervezet iránt. 13. A mezőgazdasági bizottságnak szervezéséről szóló szabályrendelet tervezet bemutatása. 14. Szentos város árvaszekének végzése a kamathátralékos árvtatári adóok részére fizetési halasztás adása iránt. 15. A petroleum-szállítására gyűjtött ajánlatoknak elbírálása. 16. Tanácsai előterjesztés a petroleum pinézere nyrt hitelnek tulajdonságáról és a fedezetlen 100 forintnak pótlólagos engedélyezéséről. 17. Jelentés a pénztárnak megvizsgálásáról. 18. Az adópénztári ellenőri hivatalnak Sipos Lajos betegsége folytán történt ideiglenes átadásáról jelentés. 19. Elnöki jelentés a mezőőrök létszámának és fizetésének ápszítása tárgyában. 20. Elnöki jelentés az utazók felügyelete és munkájuknak beosztása céljából községi utbiztosai állás szervezése iránt. 21. Tiszai rakpart hasonlósági feltételeink bemutatása. 22. Kass Béla vendéglős kérelme a korecsmai záróórának a vendéglőgádra nézve meghosszabítása iránt. 23. A szeredi m. kir. pénzügyigazgatóság értesítése a harmadofokú adóvégrehajtók felfüggesztése tárgyában. 24. Elnöki jelentés congradji mentett réti kompon úzótt visszaéles megakadályozása tárgyában. 25. Az iparostanoncz iskola bizottság elnökének jelentése a gondnoki tisztnek Gálffy Sándortól Papp Lászlónak átadásáról. 26. A szegényügyi bizottságnak indítványa a közönséghez felhívás intézésére a szegényorsu gyermekeknek nevelésére vagy örökbe fogadására. 27. Elnöki jelentés a napenkénti vásároknak kérelmezett tartása ügyében a tanulmányozás folyamatban lévő. 28. Abaffy Zoltán kérelme napidíj utalványozása iránt. 29. Koncz Imre kérvénye tiszteldíj adása iránt. 30. Mészáros Mihály kérelme napidíjának felemelése iránt. 31. Gazdasági szakosztályi javaslata Hódi Sándor és társai adóvégrehajtók fizetésemelés iránti kérelme tárgyában. 32. Kovács Sándor városi udvaros fizetésjavítás iránti kérelme. 33. Az országos nemzeti szövetség emlékirata a pantheon ügyében. 34. Elnöki jelentés az erodéves országos kiállítás alkalmával Szentos város közönségének adott kitüntetéséről. 35. Elnöki jelentés az iparostanonczok rajzterme ügyében. 36. A városi tisztviselő, segéd- és kezelőszemélyzethez intézett elnöki felhívás. 37. Elnöki jelentés az iparostanonczok megredszabályozása iránt. 38. Elnöki jelentés

a Teés és Fábán-Sebestyén községek bekebelezése ügyében tartott tárgyalás eredményéről. 39. Esetleges indítványok. 40. Jegyzőkönyv hitelesítő küldöttség megválasztása.

— Az orvosok összeesküvése a közönség ellen. E czímen közölt cikkünk — mint halljuk — városzerte nagy feltűnést keltett és a közönség — pártkülönbség nélkül — felháborodott a tisztelt doktor urak eljárásán, s élénk érdeklődéssel várja azt a kritikát, melyet ezen ügyre vonatkozólag lapunk mult számában kilátásba helyeztünk. Azonban — sajnálatunkra — a várakozásnak ezuttal meg nem felelhetünk, mert a kérdéses cikk a közlendeők nagy halmaza miatt a mai számból kiszorult. De legközelebb hozni fogjuk, s előre is felhívjuk rá a közönség figyelmét. Most csak annyit említnék meg, hogy az orvosok összeesküvésében a két új orvos: dr. Ádám Endre és dr. Molnár Albert nem vesz részt; amiért bojkotálhatják ugyan őket a kollegiák, de annál nagyobb elismerésre számolhatnak a közönségtől, amelynek sorában már is mozgalom indult meg ezzel a jelszóval: „Kartell ellen Kartell!”

— A szociális bajok orvoslása érdekében a közigazgatási bizottság egy régebbi határozatából kifolyólag Vadnay főispán érkekezletre hívta össze a f. hó 6-ára a munkásokat és munkaadókat, melyen — a dolog természete szerint a meghívottak nagy számban jelentek meg. Megállapodás azonban nem jöhetett létre, mert azokat a kérdő pontokat, a melyeket a vármegye közgyűlése által e tárgyban kiküldött bizottság előterjesztett, nem vitathatták meg. Vasárnap az érkekezletet folytatják, akkorra egy újabb bizottság elaborátumot fog előterjeszteni, a mit a meghívottak újból le fognak tárgyalni s ez alapon fog előterjesztés tétetni a miniszteriumhoz a szociális bajok orvoslása iránt.

— Aki nem tud arabusul . . . A Csongrád megyei gazdasági egyesület a mult vasárnapra gyűlésre hívta össze a gazdákat, hogy a szociális-mussal szemben szükséges teendőkről tanácskozzanak. Össze is gyűltek szép számmal, beszéltek is eleget, de az elnök gyámoltalansága miatt határozatot nem hoztak. Csucs Antal gazdasági egyleti elnök ugyanis nemcsak a tanácskozást képtelen volt vezetni, hanem az elhangzott beszédeket sem tudta összegezni és határozat formájába foglalni. Így aztán az egész gyűlés nem sokkal ért többet, mint például a piacci kaszinózás. Mint halljuk, a gazdasági egyesület tagjai körében nagy lehangoltságot szült ez a fiaskó és többen eltávozták, hogy emlékeztetni fogják az elnököt arra a közmondásra, hogy: „Aki nem tud arabusul, az ne beszéljen arabusul”; ami a jelen esetben magyarul mondván annyit tesz, hogy: „Szállj le barát a hintáról.”

— Bánfalvi kontra Gálly. Bánfalvi Lajos megbotoltatása miatt Gálly Sándornak nemcsak fegyelmi, hanem bűnvádi uton is számolnia kell, Bánfalvi ugyanis a bíróságnál is panaszt emelt Gálly ellen. Ezen ügyben a tárgyalás f. hó 9-én lesz a szentesi kir. járásbíró előtt. Természetesen szigorú ítéletre lehetünk elvárhatunk, mert hát Gálly mindössze háromféle módon szenved üldözést a botlás miatt. És pedig: fegyelmi, bűnvádi és lovas uton. Egy emberről három bört lehozni pedig fölöttébb kevés.

— A Telefon Hírmondó előfizetőinek száma nálunk már meghaladta a hatvanat s így a hálózat tavasszal bevezetettük. Az előfizetők névjegyzékét f. hó 15-ig be kell küldeni; akinek tehát szándéka van előfizetni, 15-ig forduljon a vállalat itteni képviselőjéhez: Csallányi Gábor ármentesítő társulati tisztviselőhöz. Az előfizetési díj egy évre 24 frt, mely negyedévenként fizethető. Az aláírás 2 évig kötelez.

— Köszönet-nyilvánítás. Minden jó barátok s ismerősök, kik felejthetetlen kedves nóm: Megyeri Erzsébet végteszületét f. hó 6-án megjelenni s részvétükkel mély fájdalommal enyhíteni szívesek voltak: fogadják hálás köszönetem nyilvánítását. A szentesi ev. ref. tanítótestületnek pedig még egyszer forró köszönetemet fejezem ki, hogy ugy egyenként mint összesen átérzve az éltelment hanyatló napjaiban 37 évi tanítóskodásom alatt meggyengült vállaimra súlyosodott nehéz terhet: azt velem megosztani s az által elviselhetővé tenni óhajták, a minék a hozzámtól intézett díszes részvétiratban adtak kifejezést. Szentes, 1897. decz. 7. Sajó Sándor. — A tanító

testületnek fentebb említett részvétiratára a következőképen szólok: „Szeretve tisztelt pályatársunk! Mélyen megvagyunk hatva azon pótolhatatlan veszteség tudatától, amely Tégedet, szeretett pályatársunk, kedves nőd elhunytá által ért. Fájjaljuk mi is a veszteséget, mivel tudjuk, hogy az elhunytban a mi kartársunk, jó barátunk, nemcsak a gondos, hűséges és szerető feleséget vesztette el, hanem elvesztette a legjobb, legigazibb gondviselőt, akit — reménye szerint — élte agg napjaiban gyámola, vigasza, öröme s boldogsága lett volna. De ép azért, mivel tudjuk mily nagy a veszteség, a mely Tégedet szerelt pályatársunk, a te fődnék koronája elvesztése által ért: mi, kik a munkán egy cél felé törekvő osztályosaid vagyunk — az irántad érzett tisztelet és szeretetnél fogva — indíttatva érezzük magunkat, hogy e lelket-tépő napokban veszteséged felett érzett részvétünket kifejezzük. Adjon az égi Gondviselés Neked, kedves pályatársunk, erőt a roppant csapás elviselésére s barátaid, embertársaid igaz részvétel nyújtson sajtó szívednek vigasztalást. Az isten áldása maradjon Te veled. Szentesen, 1897. évi december 5-én. Szerető pályatársaid: Papp Lajos, Tergey Ferenc, Körtvélyessy Sándor, Vattay Vinceze, Kovács Lajos, Papp László, Varga Béla, Varga József, Takács János, Német Lajos, Kabai Endre, Paksy János, Varga Ferenc, Papp Antal, Kovács János, Szabó Lajos, Falábu Sándor, Németh Elek.”

— Egy család a lángok közt. Sopronból táviratoznak: A sopronmegyei Borisfalva községben a napokban tűz támadt. A nagy viharban csakhamar a község nagyobb része tűzben állott. Egy anya elszántan rohant vissza égő lakásába, karján magával vivén csecsemőjét. Nagyobbik fiát akarta megmenteni, ki felemében a kemenczébe bujt s megfuladt. A tűzoltók utána siettek és az elájult asszonyt csecsemőjével együtt megmentették. A tűz keletkezésének okát nem tudják. A kár igen nagy.

— Farkas-kaland. Mult csütörtökön Báránykú közszégből egy oláh parasztdáca indult el kocsijával, hogy péntek reggelre idejékorán megérkezze a fogarasi hivatására. Vele jött egy ottani asszony is, hogy Fogarason lakó szüleit meglátogassa. Az oláh gazda, minthogy hallotta, hogy a hó beállta óta a farkasok már néhányszor megdézsmáltak a községbeli juhnyájukat, elővigyázatból magával vitt egy zsebpisztolyt. Csakhamar meggyőződött, hogy ez övintézkedés nem volt fölösleges. Az ut nagy, sűrű erdőn vezet keresztül. Ejjel, midőn az erdőnek kellő közepébe érkeztek, egyszerre az asszony két-sébejő sikoltásra fakadt, mire a kocsis is hátrafordulva, rémülten vette észre, mint iramodik utána, már egészen közel, két nagy farkas. De nem vesztette el lélekjelenlétét. Gyorsan előlötölte kis duplacsővűjét és — a farkasoknak ugyan nem tett kárt, de annyit elérte, hogy azok a hatalmas két durranástól megijedve, elfutottak. A lovak előre iramodtak s így az utasok szerencsésen megérkeztek Fogarasra, a hol ismerőseiknek elbeszéltek a rémes kalandot.

— Megülte az öröm. Megrázó tragédia játszódott le a napokban Szegeden a babaképző intézetben, ahol hosszabb idő óta feküdt súlyos beteg Seidl Ferdinand modosi kaisapos felesége. Halalos betegten vitte a férje Szegedre dr. Mann Jakab nőgyógyászhoz a babaképzőbe, ahol nem-sokára veszélyes műtét alá kellett vetnie magát. A műtét sikerült és a 45 éves asszony teljesen gyógyult a hozzából s napról-napra jobban érezte magát. Csak a bajtörtéző után való vágyakozás gyötörte folyton. Mindennap szorongva kérdezte az orvosát, hogy mikor mehet már haza. Az orvos persze türelme-re intette folyton. Most is a szokásos kérdést adta föl:

— Egészen jól érzem már magam orvos ur. Mikor mehetek haza, a férjemhez?

— No ha ilyen szépen javul, vasárnapra már otthon lehet.

— Otthon!

Többet nem szólt, hanem csak a szívéhez kapott. Az orvos az első pillanathban azt hitte, hogy a nagy öröm szédítette meg, pedig akkor a halál szele suhant el fölőtte. A nagy örömtől meghasá a szíve. Hiába tette meg az orvos az észlelési kísérleteket, nem segíthetett a szegény asszonyon. Halálát szívvelhűdés okozta.

— Időjárás. Nem hiába vége felé jár már az esztendő, Falb, ismertes időjós mint minden évhen, az idén is kiadta kis füzetét, melyben előre megmondja, hogy a jövő esztendőben milyen idő fogja megörvendeztetni vagy megbosszantanni e sárgolyó lakóit. Jólátiban természetesen váltakozik egymással a kellemes és a kellemetlen. De sajnos több bennük a kellemetlen. Így például 1898 május hónapja éppen nem lesz kellemes, Falb ugyanis májusról a következőket jósolja: Mig a hónap első fele aránylag csendes lesz és csak a hónap elején lesz sűrűbb a csapadék, addig a hónap második felében feltűnően gyakoriak lesznek a viharok. A hónap utolsó hete valószínűleg hideg lesz. Junius mégkellemesebb lesz. Hűség és eső jellemzi Egyre azonban némileg vigasztaló az, amit Falb január

hónapról mond. Bár ennek a hónapnak első fele — ugymond — nagyon hideg lesz, de azután a hőmérsék lényegesen emelkedik és február fele is meglehetősen enyhe és meleg lesz. Ettől fogva egész márcziusig sok lesz a hó. Ennek a hónapnak utolsó része feltűnően meleg lesz, április ugy látnák méltó lesz hűréhez. Falb ugyanis azt mondja róla, hogy e hónap két fele lényeges ellentétet tüntet fel és különben is eső, hó, vihar, meleg és hideg sűrűn fog benne váltakozni, amint az április hónaphoz illik is. A kritikus napokról sem feledkezett meg Falb. A legkritikusabb nap augusztus 21-ike, valamivel kevesebbé veszélyes, de még mindig nagyon kritikus e hónap 2-ika,

— A salgótarjáni Bátori Erzsébet. Véralázító kezgyetlenségéről ad hírt salgótarjáni tudósítónk. Reguly Pál mérőáros felesége megtudta, hogy az ura viszonyt folytat Potocsny Anna nevű tizenhat-estendős cselédjével. A minap vidáman borozgatott Reguly két barátjával a lakásán s egyszer csak kiment a konyhába. Az asszony később utána ment s látta hogy, a fiatal cselédeleánnyal csókolózik. Több sem kellett neki. A síró lányt egy kamarába csukta, másnap pedig Redlich Miksa mérőároslegény-nyel fölkereste s forró szurokban mártott bélyegzött süttöt a leány hátára és hasára, a testét több helyen leöntötte szurokkal. A boldogtalan áldozat két napig volt elzárva étlen szomjan iszonyu sebei-vel. Végre a házbeliek följelentették a dolgot a rendőrségnek, a mely kórházba vitte a veszedelmesen sebesült leányt. A bűnösök még szabadlábon vannak.

— Egy regény hősnője. Magható regény annak az orosz hercegnőnek az élete, aki a napokban jött Budapestre titkárjával, hogy új otthon keressen magának a magyarok hazájában. A hetvenes évek elején Szentpétervár főri körében ünnepelt alak volt a gyönyörű és fiatal Glafira Szaszlovskaja hercegnő. Atyja, a leggazdagabb orosz főúr s II. Sándor császár adujánása, büszkeséggel vitte el leányát a nagy császár ragyogó ünnepélyeire is. A szép hercegnő azonban valóságai undorodott ettől a tündöklő, hiru világtól, melynek ezer csillogó gyémántja, ezer meglőrt szívnek ragyogó könyvéje. A herceg 1877-ben meghalt és a leány ekkor magára hagyatva, meg akarta valósítani szívének eszmenyeit. Beiratkozott a pétervári egyetemre, amelynek akkor számos mánás leány hallgatója volt. Az egyetem falai között tapláiták ok a liberalizmust, az igaz emberbaráti szeretetet. Ezerayolczasznyozvanegy márczus hó 3-dikán levegőbe röptették a csárt. A rendőrség kutatni kezdte a merénylet elkövetőit és granuja első sorban az egyetem kertében fenálló titkos társulatok tagjaira irányult. A hercegnőre is kiterjesztették a vizsgálatot, de származására való tekintettel csak Pétervárról való kiutasításra ítélték, ami akkor meglehetősen enyhe büntetés volt.

A hercegnő ekkor visszavonult a novgorodi kormányzósnágnak levő birtokára, ahol liberális gondolkodásának eklatans jelet adandó férjhez ment egyik muzsikához, egy Szolovjev Andráz nevű közönséges orosz paraszthoz. A férj durva s részeges volt és bantalmazta a hercegnőt. Egy alkalommal ugy összerugdosta az éppen áldott állapotban levő asszonyt, hogy ideletlen szült. A törvénysé a brutális férjet ezért 1887-ben Szibériába internálta. A hűséges feleség ide is követte urát. Szolovjev Andráz két év előtt meghalt Szibériában, mire a hercegnő visszament Pétervárra. Csakhogy itt a főri körök, meg saját rokonsága annyira üldözte, hogy jonak látta eladni birtokait és odahagyai a meggyűlölt kört. A hercegnő, aki most negyven esztendő, Magyarországon keres új otthon magának. Már el is utazott egy előkelő fővárosi ügyvéd-el a Bácskaba, hogy megvásároljon egy hatalmas birtokot, amelyen nyugodtan s boldogságban élhessen ideáljának, az igaz liberalizmusnak.

Értesítés.

3 $\frac{1}{2}$, 4, 4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatu kölcsönök kieszközlését s régebbi kölcsönöknek ily olcsó kamatu kölcsönrel felcserélését elvállalom. Megbizóimtól előleget nem kérek, munkadíjamat utólagosan fizetik. Figyelmeztetek mindenkit, hogy ne ámitassa el magát nagyhangu ígéretekkel s drága kölcsönrel, 2, 3% közvetítési díj mellett ne terhelje meg birtokát, mert valóban kaphat olcsó kölcsönt is. Ezenkívül elfogadok biztosítási ajánlatokat tűz kár, betörés, baleset ellen s életbiztosításokat férfiak, kis gyermekek részére. Felvilágosítást készséggel adok, s bár az életbiztosítást minden rendű és rangú ember számára ajánlom, mert ez az egyetlen mód a vagyonnak könnyű meggyűjtésére, leányok kiházasítására, de senkit sem erőltetek. Lakásom a csendőrlaktanyával átel-tenben van.

Magyar Elek.

Felhívás.

A szentesi izraelita hitközség adófizető tagjai félreértés kikerülése végett **ujolag** tisztelettel felszólítanak, hogy f. hó 10-ig mindennemű esedékes **hitközségi tartozásait** annál is inkább lefizetni el nem mulasszák, mert ellenesetben a megtartandó rabbi választó nagygyűlésen szavazati joggal nem bírnak.

Szentes, 1897. december hó 7-én.

Az elnökség.

Köhögés,

légszűrhur, gyomorkathakis, tüdőbaj, Asthma eloyalkásodás, hányinger, számrhurul, Tuberkulózis, leggyorsabban gyógyítható. Előkelő orvosi tekintélyek által ajánlva.

Szent-György thea, hurul elleni por, 24 óra alatt javulás tapasztalható: 2 csomagnál kevesebb nem adatik. — Postai átvételével 20 kranál több 1 doboz 50 kr. St. Georgs-Apothek, Wien, V/2 Wimmergasse 33.

10

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonához tartozó Kurcza-mederben ez évben termelt **nád** f. évi december hó 11-én (szombaton) d. e. 8 órakor, a helyszínén megtartandó nyilvános árverés mellett — lábón — el fog adatni.

Az árverés a szegvári határnál kezdődik és az eladás felfelé haladva szakaszonként fog történni.

A vételár készpénzben az árverés alkalmával fizetendő.

Szentesen, 1897. december hó 4-én.

Novobáczky Győző,
gezi. tanácsnok.

2 3

Helyiség változtatás.

A „Szentesi kölcsönös segélyező szövetkezet” hivatalos helyisége e héttől kezdve **Mócz Kálmán** ur emeletes házában lesz elhelyezve.

Szentes, 1897. decz. 7.

Igazgatóság.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt) **WALSER FERENCZ**

BUDAPESTEN, VI. ker., Külső váczl-ut 45. szám.

Sűrűnyezim: **Szivattyugyár Budapest.**

Gyárt: mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és cseretöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Ártézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hóekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzferőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és ercöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon-rostélyokat.

LETESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket. 39-40

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Jutányos árak!

SZENTESI ELSŐ KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Szentesen, Kurczaparti-utca 31. sz.**Elvállaljuk:**

Diszes számlák, jegyzékek és tudósító-levelek;

DISZES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRENDEK;

DIVATOS ELJEGYZÉSI ÉS ES-KETÉSI KÁRTYÁK;

ÉTLAPOK;

KÖZSÉGI és VÁROSI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK;

ÁRJEGYZÉKEK;

Czim-, asztali és névjegyek;

Mindennemű és színű falragaszok;

Diszes kivitelű gyószlapok elkészítését.

Harmadik év óta fennálló és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő betűkkel és gyors-sajtóval ellátott és **ujjonnan berendezett**

KÖNYVNYOMDÁNKAT

melyben minden e szakmába vágó munkák a legjutányosabb áron, esimos kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek el, — ajánljuk a n. é. közönség pártfogásába.

Tisztelettel:

Szentesi első könyvnyomda részvény-társaság.

Elvállaljuk:

MINDENMŰ
Tablás kimutatások;

Takarékpénztári mérlegek;

Időszaki és folyóiratok;

HIRLAPOK ÉS MŰVEK;

Diszes kivitelű szalag-aranyozások;

IPAR ÉS KERESKEDELMELI KÖRLEVELEK csinosan kiállítva;

MINDENMŰ IRODAI és ÜGYVÉDI nyomtatványok;

LEVÉLPAPIROK és

BORITÉKOKNAK czégyomással készítését.

Szép kivitel!

A SZENTESI LAP

szerkesztősége és kiadóhivatala, hol kéziratok elfogadtatnak s az előfizetési pénzek felvételnek.

Pontosság!